

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
Α ΘΗΝΑΙ (136)

A
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ

ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α ΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Σειρ. 1969 / Αρρύζι - 1940.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κεωμάπολις)... Η.ν.ο.ξ.ι.σ...
 (παλαιότερον όνομα: Γρεβενών. Γρίκη Επαρχίας. Γρ.εβενών.,
 Νομοῦ Γρεβενών.)
2. Ονοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Μικαήλ
 Μικαήλ οὖς.... ἐπάγγελμα Διάδοσκαλος.....
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Ανατολικής Γρεβενών. Δινιόνικος.
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον. Γέν. πρώτον. ἔ.τος.
3. Ἀπὸ ποιᾶ πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι:
 α) όνομα καὶ ἐπώνυμον Καρεσανήδης. Ηλίας, τοῦ
 Ξ.ν.ετούλιου. καλίκοντανος. γεννητος. εἰς Μεσσίνιον.
 ἡλικία... 42... γραμματικαὶ γνώσεις. Απόδιριτος. Διπλο
 χειροῦ..... τόπος καταγωγῆς Μεσσίνιον..
 Γρεβενών.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΛΑΟΓΗΝΑ

Εἰς Μετανάστευσιν τοῦ Λαού της Καρπάνητης Καρπάνητης Λαογήνας. Σεπτέμβριον
 Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζουντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων; Κάπιτος Τρεγκανού, Τριανταφελί...
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ιδιοκτήσια; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς; β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ή ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους") γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονάς κλπ. Εἰς Τσιδιά-
 θικούς... Τρινικούς. Ιοι. Ειναρηνα. Ή.δ. Β.ε.τρ.ράς
- 3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; Β.ε.ν.τ.η.ν. διετεπερεῖ. Αγγελία μετέντην. μετά τοῦ
 γάμου. τ.ε.ν. τέκνων. τελετ. μεταβολή. τ.ε.ν. διαν.ε.μετ. εἰς τηλεία
 μετά τὸν γάμον τελεθέν τε!

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολούνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Χρήστος ταξιδιώτης. Συγχρόνως. Καταστήματα.
- 2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολούνται ἐν παρέγγω καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Οικιστές. Απεικονιστές. Επιχειρηματίαι.
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ειργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ὡς ἄτομα ἢ μὲν ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; Οικιστές. Ακαδημαϊκοί. Έποιοί. Χειροτεχνικοί.
- 2) Πᾶς ἔκαλούντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακτάροι κλπ.) Χολλῆγοι. Ποιεῖ ἡ κοινωνική των θέσις ; ...
Επαγγελματίαι. Πολιτικοί.
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) Εἰδ. εἰς δραχμές.
4) 'Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται, ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερισματόλαβώνισμα, τὸν τρυγητὸν' ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; 'Απὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι' ήσαν αὐδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβήν ἐλάμβανον' ήμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; ...
Δεκτοί. Εχρησιμοποιοί. Εργάται. Διάδοχοι. Επιχειρηματίαι. Μετανάστες. Εργάτες. Καταστήματα. Επιχειρηματίαι.
- 5) 'Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; 'Εὰν νοί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; Νοί. Εχρησιμοποιοί. Δοῦλοι.
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέοι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέύρεσιν ἐργασίας ; ...
Εργάτες. Βάρκες. Νεανίτες. Γεράκια. Χωρικοί.
- β) 'Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται. Νοί! ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδήρουργοι), βαφεῖς (μπογιαστές), πραματευτάδες (έμποροι), κλπ. ; Εργάτες. Ημερομίσθιοι. Αγρότες. Καταστήματα. Χωρικοί.

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
(βιόν, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος; . . . .

*Μέροικην μέρους. (Ιεράνη, αἰγαπροβάταις / Κλ. Ρ.) .., δι'. ὄργω-
ματος. ἢ.. επαρθοῦ.. θαλάσσης., λόγοι. Εις ταν, πλ. Τ.Ε.
Διαβιβάσιον. καὶ πάντες. ψυχανδή.*

.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν διπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; *Από τ. κ. 1950. μετενθέν.*

- ε'. Ἐπότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Τ. Σιδηρούν. από τ. κ. 1925
Από τ. κ. 1951. μαὶ θετική. (Τρακτέρ.)*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ από ποῦ ἐγίνετο ἢ προμή-
θεασμοῦ; *Οικίας κρονούστηρος ἐν Αγρινονήσῳ
Καλαθί. πραγματέσσα αντεισεγένετο ἐγίνετο από τον. τον.
Επαρχειαν. Γκραβάτη.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. . . . .

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

- 2) Τρακτέρ (ἀπό πότε, είναι ἐν χρήσει; *Από τ. κ. 1951.* . . . . .
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Από τ. κ. 1954. Έκεΐδο. 1960*

4) Μηχανή δεσμίστος τῶν σταχύων (δεματιῶν). Αριθ. 195. 4. 1960

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ. Αριθ. 1953. (Πατέντα)

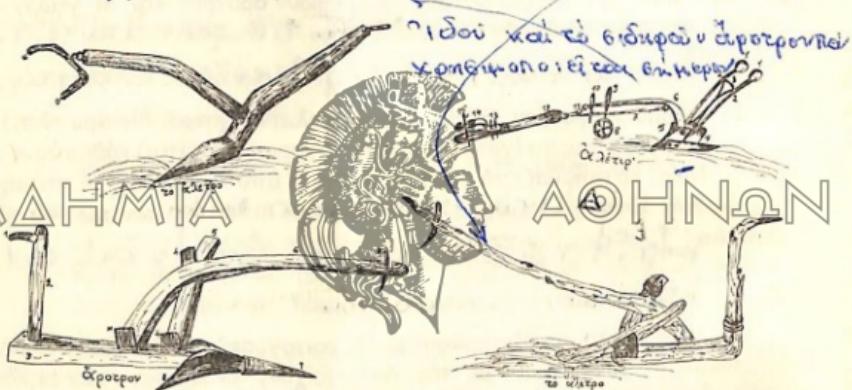
στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον Ο.Μ.Δ.Ι.Ο.Σ.Ο. Σκαργάδα.....

Γιώργης Καλαϊδάκης.....

.....

.....

2) Ποία ἡτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία είναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἴκονιζόμενα ἐνταῦθα;

3) Ιχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραβέσσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Εάν είναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ἔυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

? Ἐκρηκτικού τοιχίου. καὶ ἡροικού τοιχίου....
καὶ οὐδεις. πολὺ λι... μν. ἡ... τελ. οὐδὲν διάθεσε. έδαθε
μη.. διάλυνε. πε. θέλως.....

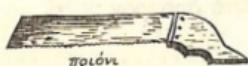
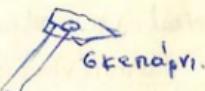
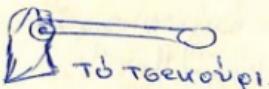
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; θ.σ. θελκυρι. η.θέλως

ἢ.. καὶ. σιδήρου.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἄριδι, ἄρνάρι, ἔυλοφάς κλπ.).....

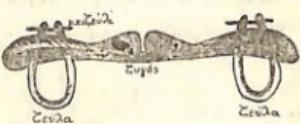
.Τ. ο. σκεπάρνι. η.τ. πριόνι, ἡ. ἄριδα, τ.τ. ἄρναρι
.δ. ἔυλοφάς., πε. τετενύρι. τιλ.τ.ρ.....

ἄριδα

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται); βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. Ἄππος, ἡμίονος, ὄνος — Τὰ. γάνθι. λέβες, Κύπροι = Μήμονοι. Βάκοι.
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο ζῷα ἢ ἐν τεχνητούρων εἰναῖς. Εύπολος. Εὐγένειαν. Επιφέρειαν. Φοιτείαν. Ζεύγων. Δύναμιν.
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲν δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
- Μικρ. εβ. Ζευγάρισμα. Η θαν. Αναγκαῖος ὁ ζυγός...*

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δύνομάσσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.λ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πτιζεύλια κλπ.).

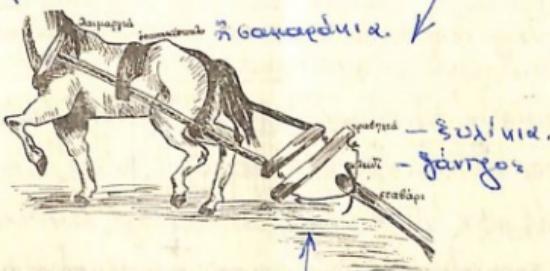

- 10) Σχεδιάσσατε ίδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....
- Ζεύλη. Ζεύλη. Εχοίκι. Ζεύληνες. Ο. Ειδικές έντεκτες..*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐπιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὄποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσσατε αὐτὸν). Ονοματέρεν: Κουλλούρι. καὶ. Π.λ. καλεσμένη αὔρινον. τ. καὶ. με. ξύλον. τ. με. Εχοίκι. ον. τ. καὶ. με. Στρατ. ζώνην. τούτην. Στρατ. ποιμένων. Πλοκές. ....
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; ...*Πλοκές.* ....

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; .....

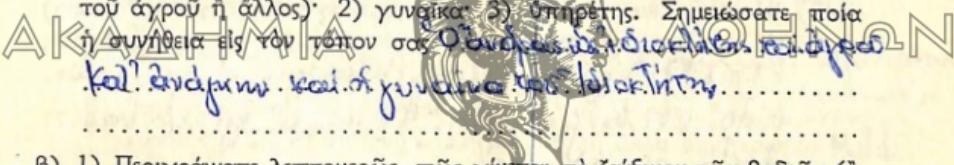
Περιγράψατε και σχεδιάσσατε (ή φωτογραφήσατε) τήν σκευήν, τήν όποιαν φέρει τό δλογον ή άλλο ζώον διά νά προσδεθῇ εἰς αὐτήν τό ἄροτρον.

*Εἰς τὸ ἄλογον, τὸ λαούμαργον
εἰς διαφαρμάνια, ξυλίνια... γάντζος, οὐδὲ θεραπείαν, τέλουλοντι.
τελετέρια, ηλιόπ.*

ξ. Ἀροτρίστις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

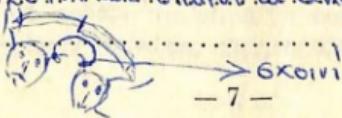
- α) Ποῖος ὅργωνε παλαιότερον (ή σημερον): 1) ἄνδρας (ό ιδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ή άλλος). 2) γυναικας 3) θυμρέτης. Σημειώσατε ποία γνωματίζεται εἰς τὸν τρόπον σας Οὐναργον μὲν διεκτίθεται τοιούτοις
καὶ ξανάργον. Καὶ τὸ γυναικα καὶ τὸ θυμρέτην.

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ή τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἴ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)
- Τὸ ξενέτιον εἰς τὸ θέλον. Τὸ ξενέτιον εἰς τὸ θέλον. Τὸ ξενέτιον εἰς τὸ θέλον. Καὶ τὸ γυναικα μὲν τὸ γυναικα, Καὶ τὸ θυμρέτην μὲν τὸ γυναικα.*
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον?
- Εγίνετο... Καὶ τὸ γυναικα μὲν τὸ γυναικα, Εἰς τὸ διδόια... Εἰς τὸ άλογο γίνεται μὲν τὸ καθημον.ρα...*

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ή τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα μὲ σχοινί, τοῦ όποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ή ἄλλως;
- (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ή φωτογραφία).

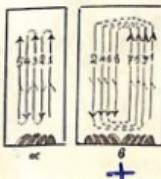
Μέ. Ξυγον.τεσον.σπαλε.τε.ἄντρα.Έκον.δεδη.Εἰς.εραλα.ειν.τε.

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπίσης πώς γίνεται σήμερον) τό δργωμα. Ὁργώνεται τό χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εύθειαν γραμμήν, ώς τό κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἡ δργώνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τό σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τό σημείον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν δργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος δργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τό δργωμα τοῦ αγροῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαριόδρα (Δῆλ. σπορες; ἡ σπορεις, ντάμες, θιαστές, πεσομέριδες κ.λ.π.); Τοῦ δργωμα (εἰδοντος εἰς δροριες.. λύρα, αργυροτάφη, φεγγάρι, λευκόπτερον, Δ.ενορά.. ἐγινετο. καὶ... γλυκαφ. εῖδ. εποριεδ..)

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μὲ αὐλακιάν; Γόδργωμα. φελ.αὐλακιάμ. νετ.ἥ. επορά. μὲ. αὐλακιάν. ἡ. τε.δημητρίδης.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιήται ἀροτρον; Δ.εν.. δεκτροτικοτέλειη, η. δριαρά τε.. διταν.η. ἀλλαν. δικηρ.ερ.ικιώ. μὲ.. δειπατέη..???

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εῖδη δργώματος (ἀροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διόνυοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τό ὑπίον: καθέτως, πλαγιώς, βαθιά κλπ. Γόδργωμα. λεγινετο. νετ. γλυκαφ. καθέτως.. μὲ. μέτριαν. δεδος.....

Εις ποια όργωματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἡ ἄλλων. . . Εἰς... ἀποφάσ. . . Ρηματερικεμένων. . . Πρ.δ.ι. διτων
(. . . ειν. . . μάραθοβούτεον. . . Κριθών. . . Βινδλεως θρησκιών)

γ) Ἀροτριάσεις (όργωματα) τοῦ ἄγρου πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα όργωματα ἔγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (όνοματολογία) τὰ όργωματα αὐτά: π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Διὰ τον. ἀποφάσ. Θηρευτικά.
Ἐγ. νοτίον καὶ γίνεται δύο. Βρεφωμά. Το. γύρισμα..
Ἐγνήν. καὶ γίνεται κατ. τον. Αἴγαοντον. καὶ δεπέξειθειον.
Το. διεβάνισμα. ἐγνήν καὶ γίνεται κατε. τὸν. Νοέμεριο
ὢσε καὶ γίνεται καὶ η σροσα! Τίνα γίνεται καὶ οὐδετον; α
- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Αποιτηστε δόμοίως, ὡς ἀνωτέρω)
Γίνεται.. . . οντίζιμο. το. διδυτικό. Καρδιαν. εγν.

ΑΚΑΜΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩΝ

- αποτίθεν. γίνεται πάντα διαψηκοπατι. ιριτεμα. Επανελασμον
εγραι. οντατιθυάτεων, παροιμον καὶ ποει θυάτεων.
- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ αφεθῇ σπαρτοὶ τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ὄγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἡ ἄλλο δημητριακόν. Μέτα
δύο. ζεων. οχρανάπωσιν. δέκαν. να' οπαρθεῖ καὶ διηγιέρικον.
  - 4) Πόσα όργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; Δύο. οργάνατα ιαδ. την. Αι. οιξι. καὶ ο. Οινόπερον
  - 5) Ποια ἔργαλεία ἡ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκιν εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; Το. δακονληδαι
το δηοι. αν.. . . Περιέκαι. τον. οιδρον. γέν. δηοι. ην. δια:
ωιορτήζουν. ιατ. τον. ξέστρατ. Ιον. οικου. γεμάτους οιδρους
  - β) Μὲ ποια γεωργικά ἔργαλεία (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ὀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ ἐις τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Σικερπούμαστις οὖν τοῦ.

*Μελ. κρητικούς φυτών τοῖς παραπλανάντες. Διαδέκτης. Εγγεγραφούμενος πανταχού...
·ρεις. ρειθρός, αλι. διεύτελες πανταχού. Έμ. τοῦ ἀνθρώπου. Λεπτομένης πανταχού...
τοῦ. θεωρεῖται. (Επ. Διαδέκτης.)*

2) Γίνεται μετά τὸ ὄργωμα ισοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); *Πανταχού. Επειρηνήσα. Τείνεται...*

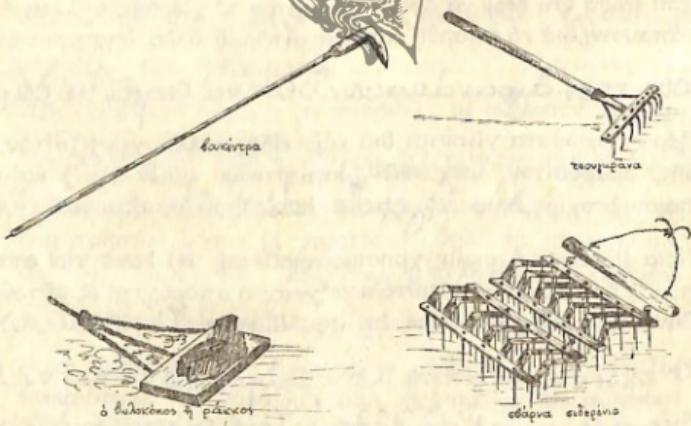
Παλαιούς ωρέρους. Διεύθυνται...

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα,
τσαπή κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἀνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (*Πάραστιμενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματα τινων ἐκ τούτων.*)

? *Ἐγγεγραφή. Δι. Επαρχία. Αρχιτεκτονική. Κατασκευή. Κατασκευή.*

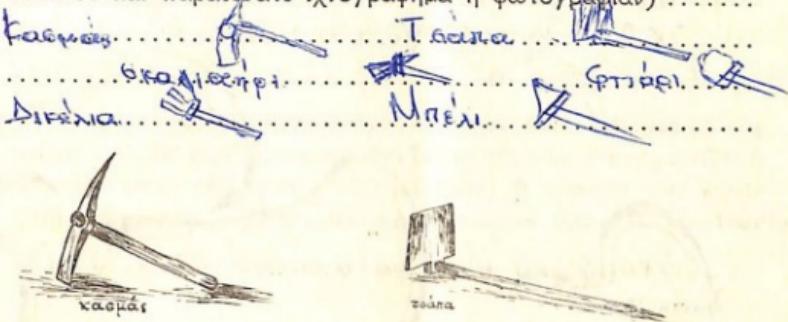
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΖΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεία διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

*Ἄ. γυνή. καὶ. ταὶ. καραβιλίντερα. τέκνα. τοῦ. Λ. διακήπεια
Ζευδα.,*

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἔκάστου εἶδους. *Δέν. ἐκαλλιεργούντα. τέλεια. καὶ. καλλιέργεια.
γυναικεῖο. μη.. καὶ. βιβλιόσπιτη. οὐραία.*

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Διδ. μόνη πεπλεμεργοῦντο
ο. άγροι. έναρχείς καὶ. Δικαιοδοσία. Διδ. θαντό. τα. βακελίδημέρη.
Διδ. εριφύλλι. τα. Μηρά. ισάδην.*

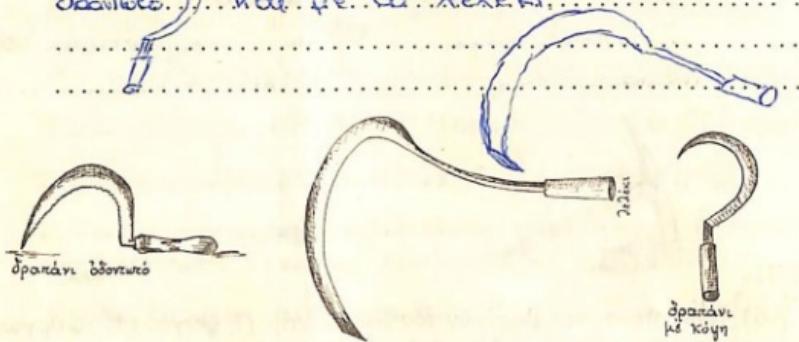
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγγιές) καὶ ἄλλως. *τ. έφυτεύοντο. εἰς. θραγγιές.. μοι. βαντζί. γονειν
να. φραγίεισθαι. τά. άλφαργιές.*

B'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a.' Έργαλεια θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἔργαλειον ἔθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μέτι. δρεπάνι
‘οδοντωτό... και. μέ. τε.. λελέκι...

Ἐάν ἡσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

? Τέλιος τοῦ δρεπανιοῦ. Οδοντωτόν. και. τοῦ λ. ελεκτρού
. Θέντηρονικούς, είτε σιδ. ειδ. της δέρματος. άγριαν.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΔΟΦΙΝΗ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ.ε. τ.η. Κ.δ.εκ

3) ‘Η λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἢ τὸ όμολή ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάστε αὐτήν).....

? Η. πεπλεκόν. δρεπανιού. λ.τεν. οδοντωτή.....

? Η. πεπλεκόν. δρεπανιού. λ.τεν. οδοντωτή.....

4) Πῶς ἢ το κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (Σχεδιάστε ἡ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). ‘Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

? Τοῦ δρεπανιοῦ... προ... Τοῦ. Λελεμιοῦ... προ...

? Τοῦ... Κόσσας... προ...

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικὰ ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Τό. Δελέη ή... δ. μ. διηρευνόμενός*.....
Τύ. δ. ρεντ. π. γεν. τ. δ. η. δ. δ. έργοσίνα. διηρεύνων.
- 6) Ἡτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλος. δι' ἐκριζώσεως καὶ σχιδίας τῶν δημητριακῶν ἢ δόσπριών (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ητο. περισσούσερος. ποι. παραμένει*
. Εἰδέται. εἰδ. δ. οὐκαλα. φέρεται, μονή. διηρεύνωμα .....

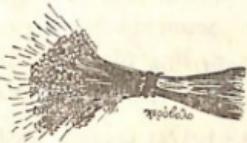
β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι *ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ.* *Τό. Τύ. Νψων. Σών. 15. Έναρι. Ειών. Από. Εστ. Έδαφος. Κινθητογνωμονίαι. Κόλποι, δεῖ τοι τὸ μέρος τοῦ λόρων*
ἢ σίκαλις κ.λ.π.
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μενούν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Καλαμικέ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλιαπρόσωπα (γυναικες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτῶν τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χειρίς, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ίδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οι. Ή. Φίσι. Οι. Δ. Εριστα. κατ. άποι.*
Θέτουν.. ξαί. ταῦ. έδαφουν. κα. δραγμάτα. μοι. κατί.
.. πιν. χυρίδουν. τα.. δερματιδέουν.
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρίς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δύο; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τοποθετεῖται. Πολλά*
κεφαλαί. εἰς δράγματα. ἔναντι. η. ταύ. κεφαλαί. ταῦτα. σταχύων
. πρότοι. έναντι. καρφού. έναντι. έναντι. έναντι. έναντι. καρφού. ταῦτα. κατατάσσεται. διατηρεῖται. κατίτε. έναντι. κατατάσσεται. . . . .

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές. *Λεγόντες.. ἀγκαλιές εἶπον: καὶ ἀλαρκοῦνται..*

γ'. Οι θερίσται.

1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερίσται, οἱ ὅποιοι ἡρχούντω ώς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ὕλλον τόπου καὶ ποιοῦνται *Θερίζοντες*.

καὶ γενέτες. ἔνατρος, πλεούσιοι. μήτερα. τοιίνοις.

γένεταις. καὶ πάντας εἴδη κατηγοροῦνται. θεριώντες.

θεριώντες. οὐδὲ ταῦτα μόνακον. θεριώντες. θεριώντες.

2) Πῶς θμείβοντο οὗτοι; Ή μηρομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' αποκόπην (ξεκοπῆ). Ποιά τοῦ ἢ σημιτρῆ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ήμερομίσθιον τοῦ μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραθέστε μὲ τας πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) *Ανθούσα μὲ χιρερικίσθιον*

καὶ οὐλούσα μὲ βούνοπινον. μήτερας εἰς τὴν θερίζοντας.

καὶ θαλασσας εἰς κρήναν. 50. περὶ πον. δραγυνοῦσα, τὸ μηρο-

φατίσθιοι. τῆτα. μήτερας. περικοπηγεγραπτοῦ. Ζεύς. θεοφάνε-

ωνεγ.. πετασοῦ. περικοπηγεγραπτοῦ. Ζεύς. μήτερας. μήτερας.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδιᾳ τῆς ἀριστέρᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν; 'Επίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μή πονῇ ἢ μέση των); *Διδ. εἰν. προφύλαξιν. ιδίων. τηρ. ἀριστεράς. κεφάλη. περιφέρων. εἰν. πενθιμούσιν. μετελ. τεν. θερισμὸν.. Διδ. μὲ. μήτ. πονήν. μέτερη. την.. κριτικόσιμοι. φέρουσιν.. δὲ. αειεῖν.. τε.. Συνειδητι.*

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; . . . .

Ἐδίδετο .. προσοχὴ . πατῶν . λέγεται . ἐπερρέεις .

. Καὶ . θερισμοῦ .. ἐπερρέεις πατῶν . η . πράτην . Διεύτερος
τοῦ μηνὸς ? Τουτοῖς .

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν . διέλεγεν . να . διέλεγεν . εἰς . αὐτούς . καυρούχοις . καὶ . ζεύς . ακοίσας .

Τοῦ . Γιανναν . ταῦτα . Παρέμανε . . . . Καὶ . τοῦ . θερισμοῦ .

Παρέμενε . . . . Καὶ . τοῦ . κιτισμοῦ . τραγού . Καὶ . τοῦ . διαμάντης
καὶ . πατῶν .

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυρεῖδῶν καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

τοῦτον τοῦν πάρκων . πάρκων . πάρκων . πάρκων . πάρκων . πάρκων .

Ηγίτων . αρχινέο . αρχινέο . εἰς . πάρκων . τοῦ . πάρκων .

Τοῦ . δὲ . πάρκων . εἰς . πάρκων . πάρκων . καὶ . τοῦ . πάρκων

Ἐπι . πάρκων . διέ . να . καρποφορήσον . εἰς . πάρκων . κρουῖν
περιεσθερων . χρήσθε . τελος . εγκύτο . το . αποδέρι . δὲ . πάρκων

Κρέμεται . καὶ . πάρκων . εκενε . πάτα καὶ . πάρκων . πάρκων . κάτιν .

Τινα γενητίδουν φέτε ἀγρένται μῆτα τοτεού . τοτεού . τοτεού .

δ.) Τὸ δέσμιον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσμιον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ? Επρέπει νὰ θερίσουν.

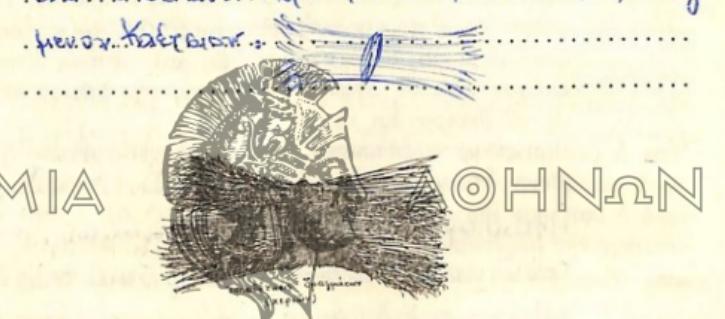
τελον . τινα γενητίδον λέγεται . ήνα καρποφορήσον . τελον . διὲ
τοτεού . εκενε . πάτα καὶ . το . πάρκων . εγκύτο . το . πάτα

πρωΐ . να . δέσμιον . το . πάρκων . πάτα καὶ . πάτα καὶ . πάτα καὶ . πάτα .

τοτεού . το . πάρκων . εγκύτο . πάτα καὶ . πάτα καὶ . πάτα καὶ . πάτα .

τοτεού .

2) Πώς έγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδεν τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδινεν ὡς χεριές , ἀγκαλιές ; Πώς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετά παραθέσεως σχετικῶν σχεδίασμάτων ἢ φωτογραφῶν .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΘΗΝΩΝ

3) Τὸ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; Καὶ .. περιεπεινειν. πανταχού τοῦ οὐδὲ τοῦ μεταβέρανού γροτού - γραφανικαί εἰς τὸν Ίβην : τοῦ δικαιονικοῦ τελ. θευρητήριου νόμοι. χριαρίτες. Βερτα. τρίτη μορφή. Καὶ εἴ τις αρρενοφύλακας μεταβεβαίων τοῦ δικαιονικοῦ νόμοι. Το. ΒΟ. Εἰς θευρητήν . Καὶ εἴ αισιν παρεπέραντο οὐχος εἰς τὸν Ίβην δικαιοφορεῖ .

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Απὸ τοῦ ἔτους 1930 καὶ ἐνεπέδεν.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα αυτής. θε. φύτευση.
εντομ. εργαλ. καλό. χρήσιμων. (Μερικών ιών)

- 2) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν. Εγίνετο παλαιότερεν μὲν ἀροτρον. ταῦτα
καὶ σκαπάνη τοῖς οὐδὲν διαφέρει την θέσην τηνεύεται. Κατέστη
καὶ δεῖται την θέσην τηλείαν. Καὶ ἀροτρον ταῦτα
τοῖς οὐδὲν διαφέρει την θέσην τηλείαν.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΖΩΗΝ

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον η διατροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν λειμῶνα μὲ σημερινὸν χόρτο (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο η καλλιέργειά του, ἐπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ η φύταξις αὐτοῦ. Εσυνηθίζετο λειμῶν
κατὰ τὸν λειμῶνα μὲ λιβροφύλλαν καὶ γέλασιν. Κατὰ τὸν λειμῶνα μὲ λιβροφύλλαν καὶ γέλασιν
χόρτον (σανόν, ἄχειρον, τριφύλλι, βίκον). - Ριζή της καὶ πλ.
πρόσθια μὲ διανοτήτα της ζωής μὲν την έκστασιν την ζωής μὲν την ζωής
2) Πότε ἔθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρεπανον, κόσσον κ.ἄ.). Μετανέαν καὶ γαν.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δεσμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Μ. Ε. Σ. Ελλην. Επικρατείαν. Τού. Εαυτού. Έμαχεν. Ήτο.
μετά. Καθηρινού πάρετον με. Έν. Ξερούλειον. Τό. Κ. Δ. Ι. Κανέλλ
σώκων. Κανέλλαντα.....

Γ'. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α.' 1) Μεταφορά τῶν δηματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ὄλώνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. Παναυτερρ
φῶν ἐμπλεψθεροῖσ. εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ. Επικειται. ἅπον καὶ στα-
ντα γένιο. Λεγχατερον. Λιπάρκον. Κεῖται τοῦ. χωρέν. Εύδικοι. Τόρος
λιρος. Καλων. Ιανον. Κα. Καλωνοντερα. Α. Φπον καὶ έμετερέρο
τιαν. τα. Πρέβανταντόν.
- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δημάτια. Εἰς τίνος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιστρα, κτλ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος πρόπτος τοποθετήσεως; Αγάπετοι εἰς τόπος
θεμωνιά. Η. Καπαστερεις αντεῖν. εἰς τερέν. Έγρ. ιντό^η
ο. οδοσ. Εν. κλι. καλναι. Καπαστερεις. Σετεν. τείχος. Κυριως. Καληπος.
- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ὄλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
σμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἔγινετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ὄχυρα εἰς ἄλλου
χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ὄλώνι; Λιπάρκε... Διν. Εγίνετο
Θ. Καρ. Εμρόδ. Σαν. Σενναθμαλδι. Απλετε. Εγ. Κα. Ελι.
Τιαταντακώρον. Ζαλα. εἰς. το. Ιδιον. Καλφον. Σε.
Καλεν. Ι...
- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ὄλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
ποίαν θέσιν; Παναυτερεν κατεβινεμεταξει την. την. αὐλην.
Λεγχατερον. Εξω. Καν. Σωρον. εβ. Καν. Σωρον. Ηλειφον
τε. Καλεν. Κα. χωρον. Καναλοβη. Σωρον. Καλεν. Καλειφον
εγινετο. Θερογγυαν. Κανειστηγγυαν. Επορθετεντεντεν
νεν εενταν.

5) Τὸ ὄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἔαν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογένειας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποιάν σειράν καὶ ἐπὶ πόσου χρόνον ; *Ἐλ. Ἐκθ-
ετον. Μάλιστα. Σειρήνες. Φύλακες. Κατέβαση. Εἰ. Καρδιάνες
Υπα. Γινέται. Δ. Μάλιστα. Ερμίες. Κατάντες. Ερον. . . . .*

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ὄλωνισμα καὶ πότε λήγει ? *Ἄπ. 25..*

Ποι. Ολίγοι. Ενδέλεια. Έτεντος. μέτρη. Έλ. Διαποτένταμποντο

7) Εἴδη ὄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπτεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπτεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Εγγενό. Χωματάλων, Εξηνον
ελ. λόρδες. μὲ τὸ Φυνάρι τοῦ Διαποτένταμπον. γελ. Λίθαιδον. μὲ
καλαρον. Εγγενό. Χωματάλων. Ελ. Λίθαιδον. τὸ Εγκαταλείπον
καθαρόν. Εγγενό. Είτε ημέριτες ολιγάρχες.*

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ὄλωνι ἑκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ὄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῦν
καὶ ἀχύρων). *Τ. θ. Ρωματάλωνα, Εγγενό. Ελ. Λίθαιδον
παντε. γελ. ο. μὲ. μείγματα καθαρούν. καὶ. Εγκαταλείπον
τούντας.* . . . . .

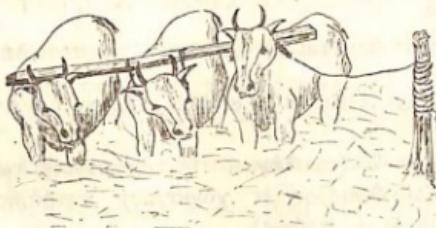
9) Ἡ ὥστις προετοιμασία τοῦ ὄλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ὄλωνι-
σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Φριδημίνη...*

*Πηλέρα. Εντάρκεια. Τερν. Εγγενό. Ιαμον. Ιαμον. Ηγειν. Δεντέρα
Επαρεθή ποτε. Εγγενό. Καὶ. Ήρα. Πρωΐ. Εγγενό. Εγγενό. Εγγενό.
τοῦ. ἡ. Αγιον.*

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ὄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ὄλωνόστυλος, ὃς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ὄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

“*Πικρός έλαφος ιερός, μήνιδαι, μέλανος, πελέφυρος είναι. Έναντι φύσεως
ερεβουντικός, τελέσαντας, βάθην, έπινε το τέλος, καὶ διανιφτάσκει...
Ελανον, καὶ τελεοφρούνθει, μέλανος, δικαστήι. (άρικεράτα)...*

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

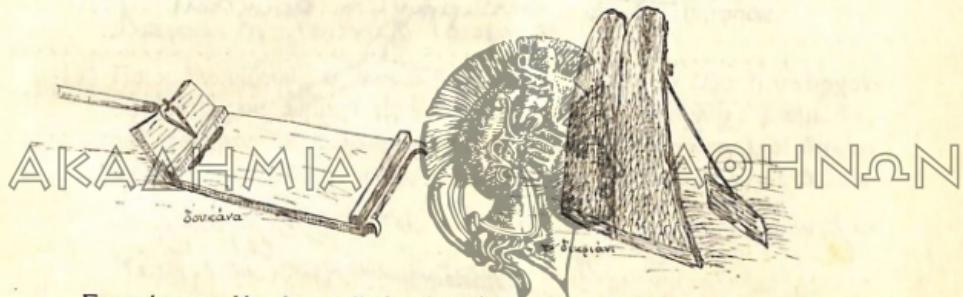
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ἔμπλικος στῦλος, υψούς δισού μέτρων (Καλφύλιενδος στηγερός, στρούλουρος, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), σπὸ τοῦ ὄποιον ἐξαρτώνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ακρον τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καθόυτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

*Μέτροι ἀλογοῦ ἐκείνου. εκτιν... μέτρη τεῦθ. θάλασσηντοῦ. Βελούδον, μέτρου δρειον. περιφέρειον. τρικαλούδιον. ἄκρων. απίστοις
ἐδεικτοῖσο. εἰς τὴν βελούδον, τὸ δέρμα θάλασσην. έδεικτοισιντοῖσιν. Θράψιον
τοῦ θαλαρροῦ. Μ. έ. Λ. δέρμα. δ. δέρμα. ι. θράψιον. έργαντο. Καρφίτιλο*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, αἱ ὄποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὄποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἑκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ίχνογραφήματα) **Κατ' ἄλλους**
τοιούτους μὲν ἀλογούς. δέκατα τέκνανί. τίς δημοπράξεις ποιεῖται
περιβολῶν τὸν Λαυρεὺν. Τέλος οὐδὲ βόρειον. **Κατ' οὐρανὸν** δέκατον
τεκτίων. μ. ἐπίθετο. δέκαν. Λ. π. η. ρχεν. Αερόστατον. δέκατον. **τεκτίων** καὶ
τὰ κελευθερώτατά τῶν. πραγμάτων τελετῶν. διαδεξέμενον τοῦ εὐράνου διά
εκοιγισθεῖσαν οὐρανού τοῦ περιβολῶν τοῦ λαυρεύνος.
 γ) Ποῦ ἀντί του ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρήσιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανίς εἰς
 ἔν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζῷων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίστης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) δλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχάνημα; Μήπως π. χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγμούμενων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; **Μετατρέπεται**
 ἐπερηνακοστοιανίτο. δουκάναν παρα... τέλος σεῦκοσείς
 το. μέτεον τον. διακοπαν. **Μετατρέπεται** τέλος τον. δ. δικρι-
 νικό. έπειτα. το. δουκάνα. θελα τα δημητρια-
 κά. **Μετατρέπεται** τον. δουκάνα. τέλος τον. δ. δικρι-
 νικό. προσεινα. μέτροι τον. μίσην πρετ τα δουκάνα καὶ δι. έπειτα
 έπειτα τον. τον. δουκάνα.

- δ) Άπό ποίαν ώραν τῆς ήμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατά ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; Μήτρα. Στάθη πέρα
 ἵναν. Μέρα. Ορ. Τελ. Διατάξις. Σω. Ηλιαρ. Αρχιζεῖ
 θεωρημέσ. Και. Διεκτικέσ. Σω. Απερτούντων. οὐδεὶς μέρες
 οὐ νοι. έπειτα αρχηθεῖται. Επει. Επομένων, οὐδεὶς οὐτον. οὐ.
 θυγατερίου. Έτο. Ηγεδρας. Βαρέα., Καραγιάν. Κατά ποτε.
 Έπι. φέτα. Νατενατηρον. Βαρέραι. οὐ. Δικηνισ. ....

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργα λείπεια εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τίνας τόπους
 χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι,
 δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὁδοντωτὸν ύπὸ τὴν κατωτέρω
 μορφήν): Τὸ... Διουκράνι. Τὸ... Δουκράνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ.

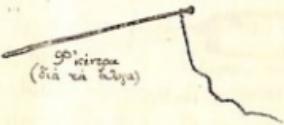
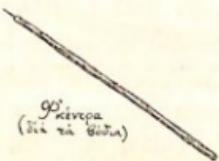

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ
 δικράνι, ἔρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν
 διποίον διαγυράφον τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκό-
 πους στάχυς ; Μήτρα. Δικράνι. Εριπτῶν. Κέρα. Σέντερ
 η. Κλον. Σαν. Διατάξις. Σωτερίους. Στάχυς. οὐ νοι.
 Καρούν. Βαρέτα. Γάρ. οὐ. Επει. Επομένων. Μηκάντωρα.
- 14) Ήτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων ; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἀλλαχοῦ
 φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Την. Δικέντρα. Διάτα. Βιδια.. καὶ. τε. Καρουσείκι.
 διάτα. Ζαρογα... Δικέντρα..... Καρουσείκι.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .. *λεγίτο..καλδιστρεψα*.....

Μία. στρώσις..Σε. 100 διτραΐα.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

λαμι. ή..Τουνάς. Τουρκική

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν: ὁ ἕδιος ὁ γεωργὸς μὲν ιδικά του ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιφράσιοι καὶ ὄγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον φύσιται σιαγάκαι καὶ ἀνελαύβανον τὸν ἀλωνισθόν.

*Ο..γεωργός..Ηέ..τε..τεν..ζῷα..Βιλώνιγκεν
ταύτις..ειδούντες..είτε..Λ.Π.*

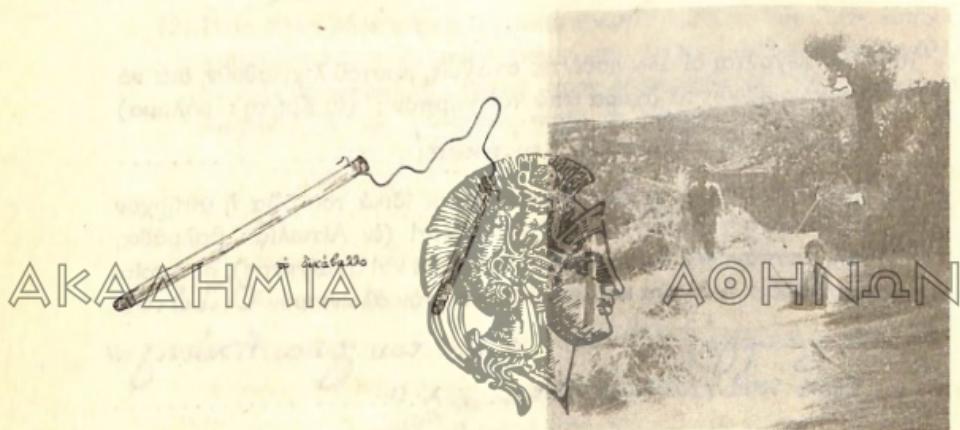
- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῷα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλείον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπτανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

*Υ..Ρήφει..Ενδο πανος..μὲ..τε..ηνοί ον..Βιλώνιγκεν..
τελ..ν.ειδούντες..είτε..Λ.Π.οικίν..τε..ρεβλ.θι..τε..Φασελιν.*

- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

*Ελέγεια..κοπάνη..και..ενκατεσκευάζετο..,έκ
Αιγαίης..θελανιδιόβη..πενκαρού..*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ὄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακά ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). Ιφαύ.. εἰς τὴν αὐλήν. πανεύ..
 Θεν. καὶ. εἴνετο. θεατῶν.. Αἰσθήσαντο. πεπλέν. βίνοιδην..

'Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο' μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; 'Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ὅλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν: Μόνον.. θεού.. τελευτῆς.. Ρ.Ι. Κρήτης.. ας

Μ.ε.. ιε.. θαλάν.. ιερα.. τελ.. δομικευ.. το.. ιποι..
 ιε.. Τ.θ.. θαλάν.. ιερα.. τελ.. δομικευ.. το.. ιποι..
 ιε.. θαλάν.. ιερα.. τελ.. δομικευ.. το.. ιποι..

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 'Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Καὶ οὐλαχοῦ
τίς εἴην. αἰνιὴν.. γιναγμένας. εἰς τὸ δρῦν. οὐ. ξεγένετο.
καὶ εἰδεῖσαν.. ἐπὶ τοῦ. έδ. φέρους, οὐα. σερβιτούειν
τεκνέραι. Το. η. πολιτισμα. οὐ πέθετεν. κύριον. οὐ. οὐ
χεριθει. Σαν. καρπού. καὶ. ὁρθεσερο. διά. εἴην. ἀχυροποίησιν.

- 22) Κατὰ τὸ ἄλωνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; 'Εάν ναί, ποιᾶ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; Δέν. Θ. θυντορο
τὸ... τραγούδι.. καὶ. τὸν. δικαίων. τερπνόν.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἄλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρίσμος κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αυτῆς) Το. 1834.. Τοῦ Ν. Τυρο-
κού. Από την Λέσβον. Από την Λέσβον. Από την Λέσβον.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, ετοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειώμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποιῶν ἐργαλείον σωρεύεται
τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἄλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποιῶν τὸ σχῆμα αὐτοῦ.. Λαμπνί. ή.. Τ. θυντορο. Τουφριάλι
τελ. Λαμπνίοι..

'Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπό τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο . Ο. Σκηνικαλλιέργος
τοῦ. θιερεοῦ... ἐγίνετο.. κακλικές.. Εἰ τα. ξενικέ-
τισθε. οὐληρον. να. θα. πο. το. ηχητικον. ο. οδέν
συντηθε. ιον.. έ. π. ν. ε. π. ο.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ιχνογραφήσατε τοῦτο . Καρπολόρι. Μοι...
Ξιννο.. οιδιαδ.ν.. Φτυαρι.. Καρπολόρι.
Φτυαρι....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
τοι.. οι.. Ανδρες. Μοι.. αθ.. γυναικες.. Επ.ν. ι. δια..
κληρων.. Δει.. Εχροβιμανοιον.να. Λικνισται.. Επίσινοι;
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λιχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Ἐλέχοιτο.. Εκένθετα.. Καθαριζονται.. τε. δικιε-
χο.. με.. εα.. δέρριν.νι.., το. δ. ποίον. Εκταιγρ. Εκδ-
νω.. εκδ. δικάλι.η.. περιπολο.γη.. Ηατ.. το.. Βεργιδηγα-
λη.. δικάλι. Επιπλεγ. Ηατ.. γη.. Ια.. Ενδικελα. Εμενον.
Εγισαεβε. Ζαροε. και. Εκπολεοντο.
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα). διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
τήζεται τοῦτο ... Δέν... θεραν. ηθ. γειθ. οὐδ. δ. εἰκερον.
. θ. αιγαλ. ιερα. φιλ. οὐδ. ἀποδημοιωδη.. δ. εἰκερ. ικλιπ.

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; . . . .

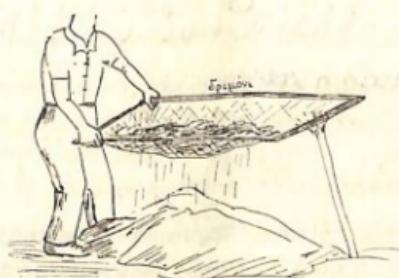
Μέχρι.. δερματικα. θ. εκδεσαμεν. και. ἀνιστ-
ρια. . . .

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ή δὲ ὅλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἑργαλείων καὶ σκευῶν)

Ἐγινέτο μαδαριθμούς
τῶν δικτυαλων. οὐκέτι διαβριθεῖν. μηδέ τέντονται οὐδὲ
τοιχεῖα τοιχού. οὐδέ τέντονται ανδρισμένοις ανταπέρα
εἰπαμεν μέν κόσκινοι καὶ δερμάτιαι.

κόσκινον

δερμάτιαι

- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἑργαλείον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγγύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἑργαλείον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ:

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

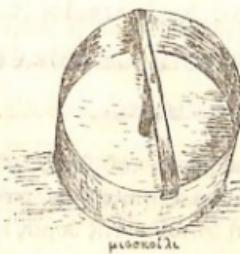
ΑΟΙΔΗΝ

μέτε τέλος βρενάριον τέλος βρενάριον
βρενάριον τέλος βρενάριον τέλος βρενάριον τέλος
μωρού, τέλος ταρπούνη τέλος ταρπούνη καὶ...
τέλος θικούλαι. Β.Ε.ν. εγινέτο, οὗτε γινέται...
διεπαθρός. Ν.Α.δ. τοῦ γεωργοῦ...

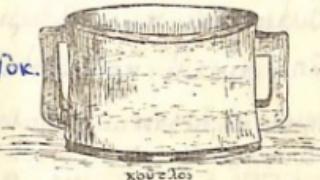
- 8) Αλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ, κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.
- Ἐγινέτο μεταβολή τοῦ επικεφαλεῖος
εἰς τάπεινον διάδημα καὶ μετεβέρετο δικράνος.
τέλος τέλος διποδίκας

- γ'.1) Ποῖαι ὄφειλαὶ πρὸς τρίτους ἐπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Πόια ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, εις κοιλά κλπ., παραβέσσατε δέ και ίχνογράφημα αύτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς είκόνας). Η. Δευτερ...
Πίρολον. Καρδ. δ. δάκταλιθη. δ. νικρός. Ενδεραγή. Π. δ. μπο. Ναρατ
λικον. ανθεσ. Βατέλιν. έρισαν. δ. δεκαδιλη. Μοντεζι. Τουρκιδι
τ. Έγιν. ελο. με. ελο. τεχδ. ν. ή. μετερηνιερού. θέρευ. Ι. εκλόν. 24 διάδεσ.

Καίν ουράνιο

Χωνελός

2) Ποια άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τὸ ὄλωνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ χυφτιάτικο,
- δ) τὸ οἰωνιστικό κλπ.

Τὸ παπαδιάτικο
τὸ ἀγροφυλακιάτικο
τὸ χυφτιάτικο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραβέσσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .. Τί. Αι. λι. δ. η. 4. Ζωδίων. Τ. θ. περιφέρει
ἢ.. Κοκκιδες.. Τουρκιεσ. 12. Ζωδίων. Τί. Τειρίκι..
Ταυρικισει.. Τένν.. 6. Ζωδίων.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) Η. Παραγγελ. Απειδηκεύετο. Εντὸς τοῦ
οίκου εις. Εις.. Λαγκαδρια. Σύνδικα. Η. Τ. Εουβόλιον Ηεράδια
τέσσας.. Ταΐμαδες. Τουρκια. Τένν. 3.00 Ζωδίων.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρωνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἄγρον καὶ παρὰ τὸ ὄλωνι. Πᾶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον; Τι.. οχιρου.. αποδημειντο..
δις.. αποδημησια. (Οικερην. αι.). Συλλ. εον. χωρίου.
καταβι. εναερι. εται. η.. με. πε. φρα. η.. ξυλίνας. ειχερώνε

- 5) Πώς έγινετο (ή γίνεται) ή διαλογή του σπόρου. Κατά την διάρκειαν του θερισμού άπό τους καλυτέρους στάχυς ή μετά τό αλώνισμα; ....

^ Έξιντο. ο. διαλογή. τού. απάρου. και. καλέ. την..
διαρμειον. εον. εφειβηκού. άνη. τού. μαχιτέρουν.
σαρρου. η.. και. φειδ.. τε.. ειδων. ιερα.

- 6) Μήπως όπου γίνεται ή διαλογή του σπόρου πρό τού θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τόν θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) έκ σταχύων, τό όποιον άναρτάται εις τό είκονοστάσιον ή σπισθεν τής θύρας κλπ; ..

Μέλα. την. έφειβη. ν.. έγινε. πλεγμα. ε. ε. θερικήν
εις. σκηνη. σταυρού. και. εποδε. ε. ε. ε. εικονοστάσιον
Πώς λέγεται ή πλεκτή αυτή; Ποιον τό σχήμα της πού φυλάσσεται.
πρό ποιον σκοπούν και έπι πόσου χρονον; Διαρμειον.
Τι.. έκθημα. τού. βλαύροι, τι.. το. έκθημα. δια. περισσοτέρων. εις.
^ Επί. την. ζαθ. κληρον. της. έκριτασσει. ένιδρου πλέσουν
νέου πλέγμα. με. καταστάσις. επάκτιος.
Δ. ΕΤΗΣΙΑΝ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατά ποιας ημέρας τού έτους λαμβάνει χώραν κατ' έθιμον εις τόν τόπον σας άναμμα φωτιᾶς εις τό υπαιθρον. (Π.χ. παραμονή Χριστουγέννων, έσπέρας 23 Ιουνίου (Κληδόνου), Αποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τού Ιούδα), έσπέρας τής 31 Αύγουστου κλπ.)

.Μονον. κατέ. τας. οπιέρας. ταν. Αποκριών. διανη.
.δι. γέλιοι. τη. έδημο. ν.. εις. την. την. παν. μα. διά. το.
.ον. ειρα. ε. θ. Θετιά. εις..

Εις ποιας ημέρας, ποιαν ώραν και εις ποιον μέρος; Τις. η. πρε.
ρεις. την.. οπ. ερ. εω. τας. νυχτερινού. πρασκει.
.εις. την.. τα. ποδε. εε. εν. Ην. μ. δικαιο. ο. επιλημ.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.). *Φανός*

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποιος ἄλλος; ....

Ἄγορια καὶ νορίτερα .....

2) Ποῖος ἡ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν. Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποιὸν μέρος; *Ταῦτα. Φέρια....*

Δέ ταῦτα καθάπουν, μάλα. Καταθέρουν. Εἰς τοῦ.

Θέλουντας μέθρα. Μαζεύσαντας μὲν τὰ χεριάκατα εἰς τοὺς ψηφούς,

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Φέρενταν.. ἀπὸ τοῦ οὐδενὸς ταῦτα. Καθέρα καὶ τοὺς θάλαμους κατέτασσε. Οὐανούς μὲν ταχέως καὶ τοποθετεῖν. Μέτωρ (Φερεντιά). Καὶ... οἱ πάγιοι βίρροι φέρεντες ταῦτα. Δέμαντοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΗΝΩΝ
γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς καθε τόπον δια καθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, φόρματα, κρόται, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα. *Ἄθροα. Ο λοι. ερα-*

*χουδονίν.. καὶ μυρίνας αἵ. γυναικεῖς καὶ τοι μορθεῖα
ταῦτα. εραγούμ. δικα. Ενναθεύπολις. Νησ. χωρῶν.....*

Εὐρυθος.. γίν. Αγρια.. Ευφριώ.. Εἰτ. εἰν. Φερ. φιών.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Μικρ. τε. Καναρια. επτ. Φερεντ. Ολλα. Κανδρες.

Φυναικεῖα. Μορίσσια. Φέρια. Καπονιον. οἴε..

Χαρδ. καὶ χορεύοντα. Καπιονίκορος. Τελίνο.

*Κεραυαλιαν, ρυριώ, Λειμα. Κτενιαριγ. Καρβιλαμάδες κ. λπ.
Κερενιν ευηδίγ. Ταγιδ. Δύρρα καὶ οἴδαρει ναγκόδαι ν
πάνω διπ τα - 31 - Φερεντα καρέουνται!*

- 3) Τί καίονται εἰς τάς πυράς αύτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) ....

Κέδροι... Θάμνοι... Σήλαι...
.....
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοιώμα
τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Δεν... Βασιλό! φέρω, φέρε καὶ βασιλί...
Ζεῖται.. καὶ.. τούτη μερον.. παρθενοιον.. ψύχειαν

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Μελάχιν.. αυγηνέλιον τοῦν οὐδικιον.. τέλον.. ιέδρων
τοῦν.. ξένιαν.. εἰς τέλον τοῦν τοῦν πυράν.. τούν οὐδικιον
τοῦν.. πυράν.. τοῦν τοῦν τοῦν.. τοῦν τοῦν τοῦν.. τοῦν τοῦν
καὶ.. πυρούσαν.. διά τι οὐδικιον.. τοῦν.. θεαματι..
τοῦν.. βασιλίζενν.. να.. βασικιον.. καρδ.. γέρων.. αὐτού
τούν πυράν.. Νὰ ουνεκοῦν καὶ νὰ γινθεῖ,
Μάναθε, τῷν οὐναιμένων Καέβουνα —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ